Tabelis on toodud paralleelselt tööbörsi tegevus kahes perioodis: I börsi tegevuse algusest kuni 1924. a. kujutab tegevust erakorraliselt raskel ajal, nagu see oli enamlaste hirmuvalitsus Tartus ja sellele järgnev vabadussõda ning üldine majanduslik langus. II periood laseb paista tegevust enam-vähem normaalsemais oludes.

Töö organiseerimise alal on Tartu linna- ja maavalitsuse, samuti ka keskvalitsuse ees terve rea ettepanekutega ja valmistöötatud kavadega esinetud kodumaa tööstuse tõstmiseks ja tarviliste ettevõtete käimapanemiseks Tartu linnas ja mitmesuguste linna tööde korralduste kavatsustega.

Sisemise korra alal on välja töötatud tööbörsi põhikiri, kodukord ja määrused töö-otsijate töölesaatmise ja järjekorra pidamise kohta, mis ka tööbörsi ülalpidavate asutiste poolt on kinnitatud. Tööta tööliste suure arvu tõttu korraldas tööbörs 1924. a. kuni 1927. a. neile Riigikogu poolt määratud summadega ja Tartu Linnavalitsuse lisatoetusel ühiskondlikke töid, kus iga aasta said tööd keskmiselt 1500 inimest. — Lõpuks olgu tähendatud, et Tartu tööbörsi tegevus on olnud juba asutamisest peale intensiivne ja tarvidus tema järele on nii tööandjaile kui ka tööotsijaile möödapääsematuks saanud.

Tartu tööliste ametiühingud. Tartus hakkas hoogu võtma ametiühinguline liikumine alles peale 1905. a. Ametiühingute loomise aluseks võeti tööliste koondamine tööala järgi ühes tervikus, mille peaülesanne oli oma ametialal töötavate tööliste majandusliku seisukorra parandamine. 1907.—1911. a. jooksul alustavad tegevust: rätsepa-, naha-, puu-, metalli-, maalri- ja kivitööliste ametiühingud. Trükitööliste kutseühing teotses juba varemini, vahel ametlikult, vahel põranda all, nagu see tolleaegse tsaarivalitsusliku režiimi maksvusel võimalik oli. Trükitööliste ametiühingu arenemises on iseärasuseks asjaolu, et see ametiühing tsunftiseltsist arenedes selle otsekoheseks järeltulijaks saab, kuna kõik teised ametiühingud, välja arvatud hiljemini asutatud pagaritööliste ametiühing, hoopis lahus tsunftiorganisatsioonidest oma tegevust arendasid, tsunftidega isegi vaenujalul olid. — Aastail 1911—1917 teotsesid ülalnimetatud ametiühingud igaüks omaette, sunnitud visalt võitlema oma olemasolu eest, sest kuigi 1905. a. kaasa tõi lahedamaid tingimusi ametiühingute loomises, valvas ometi valitsus hoolsasti nende tegevust, püüdes takistada ametiühingulise liikumise laienemist. Ametiühingulise liikumise tegelaste läbiotsimised, areteerimised olid igapäevased asjad ja takistasid omakorda tööliste organiseerimist, neid eemale hirmutades. — Sõja ajal langes organiseeritud tööliste arv tublisti, sellest hoolimata teotsesid ametiühingud siiski edasi.

1917. a. hakkab töölisliikumine jõudsasti arenema, jõudsasti tõuseb ametiühinguis liikmete arv, organiseeritakse ka uusi ametiühinguid, näit. asutatakse „Tartu Vabatööliste Ühisus", kellel 1917. a. lõpul 1439 liiget, kutsutakse ellu naisteenijate ametiühing. 1917. a. lõpul moodustatakse kõigi olemasolevate ametiühingute esindajaist „Tartu Keskbüroo", mille ülesandeks oli üksikuid kutseühinguid liita üheks tervikuks. — Okupatsiooniaeg toob küll teatava seisaku, kuid ametiühingute keskbüroo oma suurearvulise organiseeritud töölisperega jääb siiski jõuks, mida ollakse sunnitud arvestama. 2 korda, okupatsioonivägede lahkumisel ja enamlaste salkade sissetungimisel, võtab Keskbüroo Tartu linna sisemise kaitse oma hoolde.

1919. a. muretseb Tartu Linnavalitsus Keskbüroole kõikide töölisorganisatsioonide jaoks ühiskorteri, Lutsu uul. 14. Leitakse tarvilikuks keskbüroo tegevust laiendada, tõmmates kaasa vabrikute ja suuremate töökodade esindajaid ning asutades ametiühingu nende töö-alale vastavaile töölistele, kellel seda seni veel ei ole. Senine „Keskbüroo" nimetatakse ümber „Tartu Ametiühisuste Kesk-